

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL 2018 M. VASARIO 28 D. PATVIRTINTO ŠILUMOS GAMYBOS IR (AR) SUPIRKIMO APRAŠO (TOLIAU – APRAŠAS) REDAKCIJOS PAKEITIMO

Viešam derinimui pateikta 2018 m. spalio 19 d.

Diskutuotina Aprašo nuostata	Pagrindimas	Pasiūlymai dėl Aprašo nuostatos pakeitimo
<p>5.9. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip: „<...>; 13.5. jei Komisijai, vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika šilumos tiekėjui ar nepriklausomam šilumos gamintojui, kuriam Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka yra privaloma šilumos gamybos kainodara, yra nustačiusi šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąją ct/kWh konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje, toks šilumos tiekėjas ar nepriklausomas šilumos gamintojas šilumos aukcione negali taikyti didesnės šilumos kainos nei pagal Supirkimo tvarkos 14 punktą apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos, sumažintos Komisijos nustatyta šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąja. Komisijos nustatyta šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) dedamoji turi būti nurodama šilumos aukciono dalyvio teikiamame pranešime; <...>.“</p>	<p>Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacija (toliau – LNŠGA) atkreipia dėmesį, kad, kaip buvo minėta ir 2018 m. spalio 30 d. įvykusiame Aprašo nuostatų pristatyme rinkos dalyviams, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – VKEKK arba Komisija) siūlomos Aprašo 13.5. papunkčio nuostatos sudaro sąlygas iškreipti lygiavertes konkurencines sąlygas šilumos aukcionuose tarp tokių šilumos tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų, kuriems Komisija yra nustačiusi šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąją, ir tokių šilumos tiekėjų bei nepriklausomų šilumos gamintojų, kuriems tokia Komisijos šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamoji nėra nustatyta. Tokios nelygiavertės konkurencinės sąlygos šilumos aukcionuose galėtų susidaryti dėl to, kad, remiantis VKEKK siūlomomis Aprašo 13.5. papunkčio nuostatomis, šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai, kuriems Komisija yra nustačiusi šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąją, kiekviename šilumos aukcione privalėtų teikti kainos pasiūlymus, kurie būtų sumažinti Komisijos nustatyta šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąja. Tokia situacija, LNŠGA įsitikinimu, automatiškai sąlygotų tokių šilumos tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų (reguliuojamų – aut. past.) šilumos aukcionų laimėjimą, o tai, LNŠGA nuomone, būtų</p>	<p>5.9. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip: <...>; 13.5. jei Komisijai, vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, šilumos tiekėjui ar nepriklausomam šilumos gamintojui, kuriam Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka yra privaloma šilumos gamybos kainodara, yra nustačiusi šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąją ct/kWh konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje, tokias šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamoji yra įvertinama mažinant nepriklausomam šilumos gamintojui išmokamą piniginių lėšų sumą už pagamintą ir į tinklą patiektą šilumos energijos kiekį arba šilumos tiekėjo galutiniam vartotojui išrašomoje sąskaitoje šilumos tiekėjas ar nepriklausomas šilumos gamintojas šilumos aukcione negali taikyti didesnės šilumos kainos nei pagal Supirkimo tvarkos 14 punktą apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos, sumažintos Komisijos nustatyta šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) neatitikimo dedamąja. Komisijos nustatyta šilumos (produkto) gamybos pajamų (sąnaudų) dedamoji turi būti nurodama šilumos tiekėjo</p>

	<p>visiškai nepagrįsta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, taip pat į tai, kad VKEKK viešai jau yra išreiškusi sutikimą dėl tokios situacijos ydingumo (t. y. 2018 m. spalio 30 d. vykusio viešo pristatymo metu), LNŠGA siūlo įvertinti ir atsižvelgti į jos teikiamus pasiūlymus dėl Aprašo 13.5. papunkčio nuostatų tobulinimo.</p>	<p>galutiniam vartotojui išrašomoje sąskaitoje ir nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos tiekėjui išrašomoje sąskaitoje – aukciono dalyvio teikiamame pranešime; <...>“.</p>
<p>5.10. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip: „<...>; 14.2.1. šaltuoju metų laikotarpiu palyginamųjų šilumos gamybos sąnaudų kintamoji dedamoji apskaičiuojama pagal formulę: <...> N_b – didžiausio, šilumos tiekėjo ar nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančio (sėkmingai užbaigusio bandomąją eksploataciją) biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio (įskaitant ir dūmų ekonomizerio) galia, MW, pagal kurią nustatoma Kogeneracinių jėgainių sąnaudų atskyrimo metodikos 2 priede nurodyta šiluminės energijos gamybos kategorija, naudojama atitinkamų sąnaudų rodikliui nustatyti; <...>“</p> <p><i>Kartu su:</i></p> <p>5.11. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti taip: „<...>; 15.6.1. didžiausio, šilumos tiekėjo ar nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančio biokurą naudojančio šilumos gamybos</p>	<p>LNŠGA atkreipia dėmesį, kad, jos įsitikinimu, skaičiuojant palyginamųjų šilumos gamybos sąnaudų kintamąsias dedamąsias nepagrįstai, visiškai neatsižvelgiant į faktinę situaciją gamybos rinkoje, turi būti atsižvelgiama į didžiausio, šilumos tiekėjo ar nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančio (sėkmingai užbaigusio bandomąją eksploataciją) biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio (įskaitant ir dūmų ekonomizerio) galią, MW.</p> <p>LNŠGA įsitikinimu, „Lietuvos energija“, UAB, sėkmingai užbaigus kogeneracinių jėgainių projektus Vilniuje ir Kaune, šilumos gamybos rinkoje egzistuojanti faktinė situacija (atsižvelgiant į vidutinę centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančių gamybos įrenginių galią MW, kuri, šiuo metu ir ateityje nevertinant „Lietuvos energija“, UAB, plėtojamų pajėgumų, yra/bus apie 50 MW) bus iškreipiama, kadangi įmonės, kurių valdomi šilumos gamybos pajėgumai yra/bus apie 50 MW, bus priskirtos aukščiausiai įmonių kategorijai (vertinant pagal Kogeneracinių jėgainių sąnaudų atskyrimo metodikos 2 priedo nuostatas), kai, tuo tarpu, remiantis faktine situacija rinkoje, jos turėtų būti priskiriamos II, III ar net IV įmonių kategorijai.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad toks mažesnius gamybos</p>	<p>5.10. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip: <...>; 14.2.1. šaltuoju metų laikotarpiu palyginamųjų šilumos gamybos sąnaudų kintamoji dedamoji apskaičiuojama pagal formulę: <...> N_b – visų atitinkamoje centralizuotos šilumos tiekimo sistemoje esančių biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių medianos reikšmė didžiausio, šilumos tiekėjo ar nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančio (sėkmingai užbaigusio bandomąją eksploataciją) biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio (įskaitant ir dūmų ekonomizerio) galia, MW, pagal kurią nustatoma Kogeneracinių jėgainių sąnaudų atskyrimo metodikos 2 priede nurodyta šiluminės energijos gamybos kategorija, naudojama atitinkamų sąnaudų rodikliui nustatyti; <...>.</p> <p><i>Ir</i></p> <p>5.11. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti</p>

<p>įrenginio galia (įskaitant kondensacinio dūmų ekonomizerio galią), MW; <...>.“</p>	<p>įrenginius valdančių įmonių priskyrimas aukščiausiai įmonių kategorijai suponuos tai, jog tokios įmonės nesugebės pasidengti pilnų savo sąnaudų, o tai, LNŠGA įsitikinimu, prieštarautų būtinųjų sąnaudų padengimo principui (turint omenyje tai, kad, remiantis Kogeneracinių jėgainių sąnaudų atskyrimo metodikos 4 priedo nuostatomis, alternatyvaus biokuru kūrenamo šilumos šaltinio sąnaudų ir turto rodikliai I kategorijos įmonėms yra praktiškai dvigubai mažesni nei III ir IV kategorijos įmonėms).</p> <p>Taip pat, LNŠGA nuomone, yra visiškai nepagrįsta skaičiuojant palyginamųjų šilumos gamybos sąnaudų kintamąsias dedamąsias atsižvelgti tik į vieną didžiausią šilumos gamybos įrenginį rinkoje ir, atitinkamai, visiškai nevertinti faktinės situacijos rinkoje (t. y. visiškai neatsižvelgti į tai, kad faktinė rinkoje egzistuojančių šilumos gamybos įrenginių galia yra ženkliai mažesnė).</p> <p>Galiausiai LNŠGA pažymi, kad VKEKK pastabų ir pasiūlymų, pateiktų viešajai konsultacijai dėl Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo išdėstymo nauja redakcija, derinimo pažymoje (data 2018-02-28) nurodyti argumentai, kad <i>„naudojant konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikiančių šilumos gamybos įrenginių, naudojančių biokurą, pajėgumų mediana būtų įvedama neapibrėžtumo bei ginčijamų situacijų, kuomet būtų kvestionuojama medianos apskaičiuota reikšmė ar konkretaus nepriklausomo šilumos gamintojo įvertinti pajėgumai“</i> nėra visiškai pagrįsti, nes net sunku įsivaizduoti kaip gali kilti ginčas, pavyzdžiui, dėl nepriklausomo šilumos gamintojo įrenginio galios.</p>	<p>taip: <...>; 15.6.1. Komisijos apskaičiuotą, visų atitinkamoje centralizuotos šilumos tiekimo sistemoje esančių biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių, medianos reikšmę didžiausio, šilumos tiekėjo ar nepriklausomo šilumos gamintojo valdomo, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje esančio biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio galia (įskaitant kondensacinio dūmų ekonomizerio galią), MW; <...>.</p>
---	--	--

	Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, LNŠGA įsitikinimu, N _b dedamoji turėtų būti vertinama pagal atitinkamos centralizuotų šilumos tinklų sistemos įrenginių medianos reikšmę.	
5.11. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti taip: „15. Šilumos tiekėjas šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka ne vėliau kaip 18 einamojo kalendorinio mėnesio dieną (jei 18 kalendorinė mėnesio diena yra nedarbo diena, tuomet artimiausią po jos einančią darbo dieną) deklaruoja antrąjį mėnesį po einamojo mėnesio taikomas palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas, apskaičiuotas pagal Supirkimo tvarkos 14 punkte numatytus principus bei informaciją, susijusią su šilumos aukciono organizavimu: <...>.“	LNŠGA atkreipia dėmesį, kad tam tikrais atvejais šilumos tiekėjai šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas paskelbia darbo dienai besibaigiant, todėl nepriklausomiems šilumos gamintojams nebelieka laiko įsivertinti šilumos tiekėjų pateiktas palyginamąsias sąnaudas ir tinkamai pasiruošti artėjantiems šilumos aukcionams. Atsižvelgiant į tai, siūlome Aprašo 15 punkto nuostatas papildyti nuostata, kuri numatyta, jog palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos turi būti paskelbiamos ne vėliau kaip iki 13 val.	5.11. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti taip: „15. Šilumos tiekėjas šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka ne vėliau kaip iki 18 einamojo kalendorinio mėnesio dienosą (jei 18 kalendorinė mėnesio diena yra nedarbo diena, tuomet artimiausią po jos einančią darbo dieną) 13 val. deklaruoja antrąjį mėnesį po einamojo mėnesio taikomas palyginamąsias šilumos gamybos sąnaudas, apskaičiuotas pagal Supirkimo tvarkos 14 punkte numatytus principus bei informaciją, susijusią su šilumos aukciono organizavimu: <...>.“
5.16. Pakeisti 23 punktą ir jį išdėstyti taip: „23. Esant kitoms vienodoms sąlygoms, prioritetas teikiamas nepriklausomam šilumos gamintojui, šilumos tiekimo licencijoje ar šilumos pirkimo – pardavimo sutartyje užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos (perdavimo) laikotarpį, vertinant licencijos ar sutarties galiojimo terminą nuo šilumos aukciono vykdymo dienos“.	Visų pirma, LNŠGA siūlo suvienodinti Aprašo 23 punkto nuostatas su Šilumos ūkio įstatymo 10 ¹ str. 5 d. nuostatomis, taip panaikinant Aprašo 23 punkto nuostatų prieštaravimą Šilumos ūkio įstatymo nuostatomis. Sekančiai, LNŠGA taip pat nori atkreipti dėmesį, kad iš siūlomos Aprašo 23 punkto redakcijos taip ir lieka neaišku kas yra turima omenyje teiginiu „<...> užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos (perdavimo) laikotarpį, vertinant licencijos ar sutarties galiojimo terminą nuo šilumos aukciono vykdymo dienos“, t. y. (i) ar ilgesnis šilumos gamybos (perdavimo) laikotarpis reiškia praeities laikotarpį, o gal ateities laikotarpį; (ii)	5.16. Pakeisti 23 punktą ir jį išdėstyti taip: „23. Esant kitoms vienodoms sąlygoms, prioritetas teikiamas šilumos aukciono dalyviui nepriklausomam šilumos gamintojui, šilumos tiekimo licencijoje ar šilumos pirkimo – pardavimo sutartyje užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos (perdavimo) laikotarpį, vertinant licencijos ar sutarties galiojimo terminą nuo šilumos aukciono vykdymo dienos“.

	<p>kaip gali būti vertinamas licencijos galiojimo laikotarpis, kai šilumos tiekimo licencija galioja neterminuotą laikotarpį; (iii) kaip turi būti vertinamos Šilumos pirkimo – pardavimo sutartys, kuomet jos sudaromos terminuotam/neterminuotam laikotarpiui; (iv) kt.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, LNŠGA nuomone, Aprašo 23 punkto nuostatos turėtų būti (i) suvienodintos su Šilumos ūkio įstatymo 10¹ str. 5 d. nuostatomis; (ii) sukongretintos.</p>	
--	---	--